

Βρυξέλλες, 7 Μαΐου 2024
(OR. en)

9639/24

DEVGEN 70
ACP 47
RELEX 626
CLIMA 189
SUSTDEV 60
NDICI 12
FIN 435

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 7 Μαΐου 2024

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 7983/24

Θέμα: Ειδική έκθεση αριθ. 04/2023 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την Παγκόσμια Συμμαχία για την κλιματική αλλαγή (+)
— Συμπεράσματα του Συμβουλίου (7 Μαΐου 2024)

Επισυνάπτονται στο παράρτημα για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για την ειδική έκθεση αριθ. 04/2023 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την Παγκόσμια Συμμαχία για την κλιματική αλλαγή (+), τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο κατά την 4021^η σύνοδό του στις 7 Μαΐου 2024.

Ειδική έκθεση αριθ. 04/2023 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την

Παγκόσμια Συμμαχία για την κλιματική αλλαγή (+)

Συμπεράσματα του Συμβουλίου

1. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την ειδική έκθεση αριθ. 04/2023 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την Παγκόσμια Συμμαχία για την κλιματική αλλαγή(+).
2. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει τη δέσμευση της ΕΕ να στηρίζει όλα τα άτομα που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, χωρίς να μένει κανείς στο περιθώριο, και να ενισχύσει την υφιστάμενη συνδρομή προς τις αναπτυσσόμενες χώρες για την προετοιμασία και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, ιδίως μέσω της ανθεκτικότητας και της ανάπτυξης ικανοτήτων, καθώς και μέσω μέτρων προσαρμογής. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και τα αναπτυσσόμενα μικρά νησιωτικά κράτη συντελούν λιγότερο στις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, κι ωστόσο συγκαταλέγονται μεταξύ εκείνων που πλήττονται περισσότερο από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.
3. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει τη δέσμευση της ΕΕ να αναλάβει αποφασιστική και καθοριστική δράση για να μειώσει τις καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και υπενθυμίζει τη δέσμευση που έχουν αναλάβει η ΕΕ και τα κράτη μέλη της να συνεχίσουν την προσπάθεια ώστε να επιτύχουν το συντομότερο δυνατό, έως το 2025, τον συλλογικό στόχο της κινητοποίησης 100 δισ. δολαρίων ΗΠΑ ετησίως για κλιματική χρηματοδότηση από ευρύ φάσμα πηγών, προσδοκά δε ότι ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί το 2023. Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει τη δέσμευσή του να ανταποκριθεί στην έκκληση του συμφώνου της Γλασκώβης για το κλίμα προς τις ανεπτυγμένες συμβαλλόμενες χώρες να διπλασιάσουν τουλάχιστον, έως το 2025, τη συλλογική τους παροχή κλιματικής χρηματοδότησης για προσαρμογή στις αναπτυσσόμενες χώρες, σε σχέση με τα επίπεδα του 2019.
4. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει επίσης ότι η ΕΕ, τα κράτη μέλη της και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έχουν από κοινού τη μεγαλύτερη συμβολή στη δημόσια χρηματοδότηση για το κλίμα παγκοσμίως, με 23,04 δισ. ευρώ το 2021, και τονίζει ότι πάνω από το 50 % της συνεισφοράς διατέθηκε για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή ή για εγκάρσιες δράσεις.

5. Συναφώς, το Συμβούλιο τονίζει ότι, μεταξύ 2007 και 2020, η ΕΕ διέθεσε 729 εκατ. ευρώ μέσω της πρωτοβουλίας «Παγκόσμια Συμμαχία για την κλιματική αλλαγή(+))» στο πλαίσιο των προσπαθειών της να αυξήσει τα επίπεδα χρηματοδότησης για το κλίμα, ιδίως όσον αφορά την προσαρμογή.
6. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι η ΕΕ υποστηρίζει σθεναρά τη συμφωνία του Παρισιού, την ατζέντα των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030 και τον Στόχο Βιώσιμης Ανάπτυξης αριθ. 13 για «την ανάληψη επείγουσας δράσης για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και των επιπτώσεών της», αναγνωρίζει δε ότι η Παγκόσμια Συμμαχία για την κλιματική αλλαγή(+) αποτελεί ένα από τα μέσα με τα οποία έχει επιδιωχθεί ένας τέτοιος στόχος στο παρελθόν. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει επίσης την έκκλησή του για την αποτελεσματική εφαρμογή του παγκόσμιου πλαισίου για τη βιοποικιλότητα Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ, καθώς και τη στήριξή του στην εφαρμογή του πλαισίου Σεντάι για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών.
7. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει ορισμένους περιορισμούς σε παγκόσμιες πρωτοβουλίες όπως η Παγκόσμια Συμμαχία για την κλιματική αλλαγή(+), όπως επισημαίνει το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο. Ταυτόχρονα, το Συμβούλιο επισημαίνει ότι τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την υλοποίηση τέτοιων πρωτοβουλιών συνέβαλαν σημαντικά στον σχεδιασμό της νέας προσέγγισης όσον αφορά τη δράση για το κλίμα που θεσπίστηκε στο πλαίσιο του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας – Παγκόσμια Ευρώπη (NDICI-Global Europe), με φιλόδοξο στόχο δαπανών 30 % για κλιματικούς στόχους, και στην αναζήτηση σημαντικών πόρων για πρωτοβουλίες που σχετίζονται με το κλίμα μέσω γεωγραφικών προγραμμάτων που στηρίζουν την εξωτερική διάσταση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και της Global Gateway.
8. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τα πορίσματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ιδίως όσα αφορούν την ανάγκη να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των επιτόπιων δράσεων για το κλίμα με την εξασφάλιση προσεκτικής ισορροπίας μεταξύ της επίτευξης αποτελεσμάτων και του προϋπολογισμένου κόστους τους, καθώς και τα πορίσματα που εντοπίζουν τις ελλείψεις στη διαδικασία κλιμάκωσης των δράσεων προσαρμογής από το πιλοτικό στάδιο και το στάδιο ανάπτυξης ικανοτήτων. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο σημειώνει ιδίως τη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου να βελτιωθεί, στην περίπτωση διαδοχικών δράσεων, η ισορροπία μεταξύ ανάπτυξης ικανοτήτων και άλλων δραστηριοτήτων, με σκοπό την κλιμάκωση συγκεκριμένων δράσεων προσαρμογής οι οποίες φτάνουν σε περισσότερα άτομα που πλήττονται άμεσα από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο τονίζει επίσης ότι οι δράσεις προσαρμογής θα πρέπει να επικεντρωθούν στην οικοδόμηση κοινοτικών και θεσμικών ικανοτήτων με βάση την τοπική και αυτόχθονη γνώση και επιστήμη.

9. Το Συμβούλιο σημειώνει ιδιαίτερα τη διαπίστωση του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι η Παγκόσμια Συμμαχία για την κλιματική αλλαγή(+) δεν επικεντρώθηκε επαρκώς στις ανάγκες όσων πλήττονται περισσότερο από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, ιδίως των φτωχότερων νοικοκυριών και των γυναικών. Συναφώς, το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να μετράται συνεχώς ο αντίκτυπος και τα αποτελέσματα των χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ δράσεων για το κλίμα στις χώρες εταίρους μέσω ενός ισχυρού συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης και καλεί την Επιτροπή να επιλέξει κατάλληλους δείκτες και να καθορίσει γραμμές βάσης και στόχους για τη μέτρηση των αποτελεσμάτων των δραστηριοτήτων, μεταξύ άλλων αξιοποιώντας πλήρως το σύστημα παρακολούθησης των επιδόσεων του μηχανισμού Global Europe για τον σκοπό αυτό.
10. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι είναι σημαντικό να προσελκυσθεί πρόσθετη χρηματοδότηση από τα κράτη μέλη, τον ιδιωτικό τομέα και άλλους χορηγούς, μεταξύ άλλων μέσω μη παραδοσιακών πηγών και καινοτόμων χρηματοδοτικών μηχανισμών, ώστε να αναπτυχθούν μετασχηματιστικές επιτόπιες δράσεις για το κλίμα. Παράλληλα, το Συμβούλιο τονίζει ότι η κλιματική και ενεργειακή διπλωματία αποτελεί βασική συνιστώσα της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ και ότι η ΕΕ είναι προσηλωμένη στον διάλογο και τη συνεργασία με εταίρους από όλο τον κόσμο για να στηρίξει τους πλέον ευάλωτους, ιδίως στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και στα αναπτυσσόμενα μικρά νησιωτικά κράτη, ώστε να προσαρμοστούν στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει την προσέγγιση της «Ομάδας Ευρώπη» όσον αφορά την εξωτερική δράση, η οποία παρέχει ένα ισχυρό πλαίσιο για την οικοδόμηση εποικοδομητικών και ισότιμων εταιρικών σχέσεων, και τονίζει περαιτέρω την ανάγκη για συλλογική επικοινωνία και ενίσχυση της ευαισθητοποίησης σχετικά με την προσέγγιση της «Ομάδας Ευρώπη».
11. Το Συμβούλιο τονίζει επίσης ότι είναι αναγκαίο οι δράσεις για το κλίμα να αντιμετωπίζουν με πιο συστηματικό τρόπο την ισότητα των φύλων, καθώς και τα δικαιώματα και τις ανάγκες των γυναικών και των κοριτσιών, δεδομένου ότι επηρεάζονται δυσανάλογα από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, ενώ παράλληλα είναι οι κύριες χρήστριες και διαχειρίστριες φυσικών πόρων. Συναφώς, το Συμβούλιο σημειώνει τους φιλόδοξους στόχους για την ισότητα των φύλων στον NDICI-Global Europe, σύμφωνα με τους οποίους τουλάχιστον το 85 % των νέων δράσεων που υλοποιούνται θα πρέπει να έχουν ως κύριο ή σημαντικό στόχο την ισότητα των φύλων, καθώς και την πρόθεση της Επιτροπής να εφαρμόσει τις σχετικές συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο σημειώνει επίσης τους θεσμικούς και στρατηγικούς στόχους που ορίζονται στο σχέδιο έμφυλης δράσης της ΕΕ (GAP) III «Ένα φιλόδοξο θεματολόγιο για την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών στην εξωτερική δράση της ΕΕ», το οποίο επικροτήθηκε σε συμπεράσματα της Προεδρίας. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τη δέσμευσή του να στηρίζει την πλήρη, ίση, πραγματική και ουσιαστική συμμετοχή γυναικών και νέων, σε όλη τους την πολυμορφία, μεταξύ άλλων σε όλους τους τομείς της δημόσιας και της πολιτικής ζωής, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία 2020-2024.

12. Το Συμβούλιο υποστηρίζει την έκκληση να δοθεί έμφαση στα φτωχότερα νοικοκυριά κατά την υλοποίηση παγκόσμιων πρωτοβουλιών και χαιρετίζει την πρόθεση της Επιτροπής να ενεργήσει αναλόγως στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων που έχει σχεδιάσει για την αντιμετώπιση διαρθρωτικών αδυναμιών και ανισοτήτων. Το Συμβούλιο καλεί τις υπηρεσίες της Επιτροπής και την ΕΥΕΔ, όταν χρηματοδοτούν δράσεις για την κλιματική αλλαγή σε αναπτυσσόμενες χώρες, να καθορίζουν φιλόδοξους στόχους σε επίπεδο δράσης για το ποσοστό των γυναικών και των κοριτσιών που επωφελούνται άμεσα από τέτοιες δράσεις και να αυξήσουν την εστίαση στα φτωχότερα νοικοκυριά, λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο κάθε χώρας.
13. Το Συμβούλιο σημειώνει ιδίως τις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου για ενσωμάτωση των διδαγμάτων που αντλήθηκαν από την εμπειρία της Παγκόσμιας Συμμαχίας για την κλιματική αλλαγή(+) σε μελλοντικές παγκόσμιες πρωτοβουλίες, περιλαμβανομένης της υλοποίησης του στόχου του NDICI-Global Europe για το κλίμα. Ως προς τούτο, το Συμβούλιο καλεί επίσης τις υπηρεσίες της Επιτροπής και την ΕΥΕΔ:
- να επανεξετάζουν τακτικά τους στόχους και να τους αναθεωρούν όταν γίνεται σαφές κατά την υλοποίηση ότι η διαθέσιμη χρηματοδότηση δεν είναι επαρκής·
 - να καταναείμουν τη χρηματοδότηση στρατηγικά, εφαρμόζοντας αντικειμενικά κριτήρια που να λαμβάνουν επίσης υπόψη τη χρηματοδοτική στήριξη που παρέχεται στις χώρες εταίρους από άλλες πηγές για τον ίδιο τομέα·
 - να αναλύουν συστηματικά και να τεκμηριώνουν το προϋπολογισμένο κόστος των δράσεων ώστε να βεβαιώνονται ότι είναι εύλογο και προκειμένου να αποφεύγεται η αλληλεπικάλυψη μηχανισμών στήριξης και χρηματοδοτικών ροών·
 - να προωθούν ευρύτερη ενημέρωση σχετικά με τις πρωτοβουλίες αυτές μέσω δραστηριοτήτων επικοινωνίας, περιλαμβανομένων κοινών αποστολών, με στόχο τις δικαιούχους χώρες και τους δυνητικούς χορηγούς, στο πλαίσιο της προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη».